

– **umělecký vedoucí.** Text: A, N, F. Nahráno: 8/2013, Reformierte Kirchengemeinde Zweisimmen, Švýcarsko. Vydáno: 2013. TT: 66:58. DDD. 1 CD Sony Classical 88883717692.

Maďarský trumpetista **Gábor Boldoczki** (nar. 1976) je řazen mezi nejlepší virtuosity svého oboru. Vlastně nejčastěji se píše o něm a Sergeji Nakarjakovi (roč. 1977). Oba aspirují na symbolickou korunu krále trubky po Mauriciu Andrém (1933–2012). Nicméně nelze určit, kdo je lepší; podle mě Boldoczki má fantastický tón, Nakarjakov možná o něco oslnivější techniku. Nová deska pana Boldoczského je zaměřena na jednu zemi, jedno město a jednoho skladatele. Antonio Vivaldi je určitě nejhranějším italským tvůrcem instrumentální hudby a jeho koncerty zažily bezpočet úprav. Nejinak je tomu i na tomto titulu, kde jsou transkripcí koncertů pro housle, loutnu, violu, hobo. Dokonce virtuózní *Koncert g moll RV 531* pro dvě violoncella, který je nezajímavější položkou programu, zde hrají dvě křídlovky (partnerem je Boldoczkiemu jeho konkurent a přítel **Sergej Nakarjakov!**). Křídlovka hraje i úpravy dvou mezzosopránových árií.

Deska je občas až oslnivým gejzírem virtuozity, tónové lahodnosti a oslavou trubky coby vůdčího nástroje skupiny žesťů. Důležitým partnerem je však sólové trubce orchestrální doprovod, který spolehlivě zabezpečila **Capella Gabetta** (členem je i čtyřicetiletý český violoncellista **Petr Skalka**). Soubor, hrající na kopie dobového instrumentáře hlavně barokní hudbu, vede houslista **Andres Gabetta**, který jej však založil se svou sestrou, dnes už slavnou argentinskou violoncellistkou Sol Gabettou.

Luboš Stehlík

HHHHH
Irina Kondratěnko
Journey

Irina Kondratěnko – klavír. Text: Č, A. Nahráno: 9/2013, Studio Martinek, Praha. Vydáno: 2013. TT: 53:51. DDD. 1 CD Artesmon AS 741-2.

Pro své druhé CD si **Irina Kondra-**

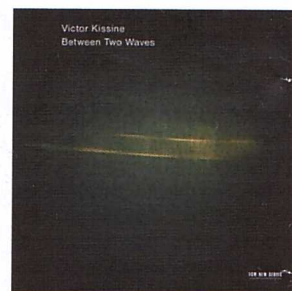
těnko vybrala díla dvou skladatelů, kteří patří – jak sama vlívně v rozhovoru pro HARMONII (3/2012) přiznala – k jejím nejoblíbenějším: Johanna Sebastiana Bacha a Césara Francka. Disk otevírá slavná Busonihova transkripce Bachovy houslové *Chaconny d moll*. Velkolepou architekturu této náročné kompozice buduje pianistka s naprostou jistotou a neomylností, bezpečně staví její gradační oblouky, zaujme úhozovou barevností, srovnatelnou s barevností oken gotických katedrál, a dojírá v lyrických partiích (začátek durové části, zlom do pianissima při návratu z durové do mollové tóniny, překrásné „dolce tranquillo“ před závěrem Chaconny). Následující dvě díla – *Koncerty d moll BWV 974 a g moll BWV 985* J. S. Bacha – jsou klavírními transkripcemi instrumentálních koncertů skladatelových současníků Alessandra Marcella a Georga Philippa Telemanna. V rychlých větách oceníme klavíristčin pevný rytmický tep a smysl pro řád, volné věty okouzlí svou poetičností a jakousi zvláštní a těžko definovatelnou melancholickou atmosférou, ve 2. větě Koncertu d moll zaujme interpretka pozoruhodnou ornamentikou. Nahrávka vrcholí jedním z nejslavnějších děl romantické klavírní literatury: *Preludiem, chorálem a fugou* C. Francka. Od prvních taktů Preludia je zjevné, že Franckův zvláštní a těžko uchopitelný svět je Irině Kondratěnkou obzvláště blízký. Umělkyně rozumí Franckovi do poslední noty a dokáže se vcítit do jeho nejjemnějších citových zážvívů. Slyšel jsem řadu kvalitních a působivých provedení tohoto díla, ale u žádného z nich jsem neměl tak intenzivní pocit, že interpret a skladatel jsou tak dokonale „naladěni na stejnou vlnu“. Připočteme-li ke kladům této nahrávky fundovaný a čtivě napsaný průvodní text Jiřího Smutného a mimořádně kvalitní polygrafické zpracování obalu i bookletu, máme před sebou projekt, který vysoko převyšuje to, čemu dnes říkáme „tuzemský průměr“.

Věroslav Němec

Victor Kissine *Between Two Waves*

Andrius Žlabys – klavír, Daniil Grishin – viola, Giedrė Dirvanauskaitė – violoncello, Gidon Kremer – housle, Andrei Pushkarev – bicí nástroje, Kremerata Baltica, Roman Kofman – dirigent. Text: A, N, F. Nahráno: červenec 2011, Lockenhaus festival, Rakousko. Vydáno: 2013. TT: 68:48. DDD. 1 CD ECM New Series 2312 4810104.

První, čistě profilová deska ruského skladatele, žijícího od roku 1990 v Belgii, **Victora Kissina** je dárkem k jeho šedesátým narozeninám. Všechny tři skladby spojuje jednak konzistentní skladatelův rukopis, společný inspirační zdroj v poezii Osipa Mandelštama a Josipa Brodského a v neposlední řadě je dle průvodního slova skladatele společným faktorem „chuť moře“ a krása rodného Petrohradu. Všechny tři rovněž zazněly na hudebním festivalu v Lockenhausu, kde Victor Kissin dvakrát působil jako rezidenční skladatel (2004 a 2011). Z Lockenhausu pochází i nahrávka všech tří komorních děl. Tyto skladby vznikly nebo byly revidovány během posledních několika let, všechny jsou přibližně stejně dlouhé, jednověté. Koncert pro klavír a smyčcový orchestr *Between Two Waves* (2006/2008) je titulní skladbou a nahrávku otevírá. Dvě vlny symbolizuje jednak klavír na jedné straně proti orchestru na druhé, jednak dynamické a výrazové kontrasty klidu a bouře, pian a forte. Přestože jde o klavírní koncert, nenajdeme tu žádné brilantní sólové pasáže. Klavír je sólovým protipólem orchestru, plně slouží hudbě a jejímu obsahu, nepředvádí, co a jak daný sólista uhraje. „Sólový“ nástroj se chvěje jako záblesky slunce na vlnách. Hudba plyne zdánlivě odnikud nikam, jakoby bez vnitřního vývoje, není se čeho chytit, melodických, harmonických témat nebo konkrétnějšího výraziva. Není tu začátek, konec, vrchol ani propad. Stejně jako vlny na vodě. Zdánlivě nesourodé, přesto v souladu. Druhá skladba *Duo pro violu a violoncello* (1998/2011) podle Osipa Mandelštama je pro mě nejzdařilejší ukázkou skladatelova kompozičního stylu. Hledá nové technické a zvukové možnosti obou nástrojů – začíná a končí jakousi zvukovou nápodobou dechu a grumlí, střídá hru sul tasto, sul ponticello, pizzicato, úhozy, různé možnosti hry smyčcem. Pracuje s trylky, sforzaty, glissandy, prudkými dynamickými kontrasty, tichem. Přestože tu máme jen dva nástroje, zvukově i obsahově působí stejně bohatě jako obě krajní orchestrální skladby. Možná právě proto je tato skladba nejsilnější, co do kompozičního stylu nejvíce kondenzovaná, protože se v ní skladatel musel „spokojit“

HHHHH

pouze se dvěma nástroji a nemohl se spolehnout na kouzlení s orchestrálními barvami. Skladba hodná pozornosti. Závěrečná *Barcarola* pro sólové housle, smyčcový orchestr a bicí nástroje (2007) je více koncertem než skladbou první. Přestože je barkarola odlehčenější hudební formou, máme co do činění se závažnou, přesto ve výrazu intimní skladbou, pečlivě provedenou **Gidonom Kremerem a Andreiem Pushkarevem**. Cítíme v ní velkou skladatelovu zkušenost a praxi, invenci, smysl pro zvukové barvy, neúnavnou snahu po hledání nového výraziva při zachování disciplíny a věrnosti vlastnímu kompozičnímu stylu. Vynikající interpretace a perfektní zvuková kvalita je u vydavatelství ECM samozřejmostí, stejně jako rozkrývání nových hudebních světů. V případě této nahrávky bych ráda vyzdvihla především bravurní interpretaci violisty **Daniila Grishina** a violoncellistky **Giedrė Dirvanauskaitė** v mimořádně náročném druhém skladbě. Technicky dokonalé, jednotný hudební výraz, vnitřní tah, který udrží po celých dvacet pět minut. Tiché ševelení, zážvívky, trylky, pauzy, vnitřní ztišení se náhle skrze glissanda rozletí do překvapivého forte, aby byly znovu zroceny. Hudba Victora Kissina je velmi zvláštní a není jednoduché ji uchopit. Spíše je třeba soustředěného poslechu, vnoření se do jednotlivých zvukových prvků, jež právě při vnímavém poslechu otevírají nové dimenze vnímání hudby a toho, co je za ní skryto.

Lenka Kilič

Dmitrij Šostakovič *Symfonie č. 8*

Symfonický orchestr Mariinského divadla, Valerij Gergijev – dirigent. Text: R, A, F, N. Nahráno: 2011/6, 2012/5, 2013/3 Koncertní sál Mariinského divadla, Petrohrad. Vydáno: 2013. TT: 65:38. 1 SACD Mariinsky MAR0525.

„Osmá symfonie ukrývá mnohé vnitřní konflikty tragického a dramatického původu. V podstatě je to